

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 1. kalendářní týden, 2. - 8. 1. 2022

ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 1, 2-8 January 2022

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-2-8-january-2022-week-1>

Souhrn: ECDC Communicable Disease Threats Report (CDTR) je týdenní bulletin Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí o aktivních zdravotních hrozbách, který je určený pro epidemiology a zdravotnické pracovníky. Současné vydání pokrývá období od 2. do 8. ledna 2022 a obsahuje aktualizace k epidemiologické situaci u covid-19, včetně informace o variantě viru SARS-CoV-2 B.1.1.529 Omicron. Z aktuálních hrozeb mimo EU/EHP se hovoří o výskytu chřipky v evropském regionu WHO, choleře v Africe a Asii, meningitidě v Demokratické republice Kongo, situaci u MERS-CoV na Blízkém východě a globálních epidemiích nemocí chikungunya a dengue.

Pandemie covid-19 je WHO stále hodnocena jako PHEIC (Public Health Emergency of International Concern – ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu).

Pandemie covid-19 vyvolaná virem SARS-CoV-2 – mezinárodní situace – 2019-2021

Od 31. prosince 2019 do 52. týdne 2021 bylo **celosvětově** hlášeno celkem **290 613 933 případů covid-19** (v souladu s definicemi případů a strategiemi testování v postižených zemích), z toho bylo hlášeno **5 450 958 úmrtí**.

Covid-19 země EU/EHP:

Od 50. do 52. týdne 2021 bylo hlášeno v zemích EU/EHP 15 679 622 nových případů covid-19 a 87 175 nových úmrtí.

K 52. KT 2021 bylo v zemích EU hlášeno 56 969 698 případů a 908 731 úmrtí. Údaje uváděné ve světě a v EU/EHP pravděpodobně podhodnocují skutečný počet případů a úmrtí kvůli různému stupni nedostatečného zjišťování a podhlášenosti.

Poslední aktualizace jsou dostupné na webu ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/cases-2019-ncov-eueea>

Od poslední aktualizace dne 22.12.2021 nebyla k 5.1.2022 změněna klasifikace variant vzbuzujících obavy (VOC), variant vzbuzujících zájem (VOI), monitorovaných variant a variant ustupujících (de-escalated). Poslední informace o variantách viru jsou na webu ECDC <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

SARS-CoV-2 B.1.1.529 variant of concern (Omicron) – mezinárodní situace:

Dne 26. listopadu 2021 klasifikovalo ECDC variantu viru SARS-CoV-2 přináležející do Pango linie B.1.1.529 jako variantu vzbuzující obavy „variant of concern“ (VOC) kvůli obavám z imunitního úniku a potencionálně vyšší přenositelnosti v porovnání s variantou Delta. WHO rovněž klasifikovala tuto variantu jako VOC a dala jí název Omicron. Celosvětově se stále zvyšuje počet zemí, které hlásí případy nákazy variantou SARS-CoV-2 Omicron.

Ke dni 7.1.2022 byl pozorován dvoutýdenní strmý nárůst v několika zemích EU/EHP (ECDC Country Overview Report). Na konci 52. KT byla celková situace v EU/EEA charakterizována vysokým celkovým počtem hlášení, stoupajícím rapidně během posledních dvou týdnů. Kromě dvou členských zemí byla stejná situace ve všech členských zemích EU/EHP. Situace vycházela z pokračující cirkulace varianty Delta a rapidnímu vzestupu šíření varianty Omicron v řadě zemí.

Až do dalšího hlášení bude ECDC poskytovat týdně specifické aktualizace o VOC Omicron v EU/EHP.

Denní aktualizace o hlášených případech je k dispozici na webu ECDC

<https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events>

Posouzení rizika:

ECDC klasifikovalo variantu SARS-CoV-2, která patří do linie Pango B.1.1.529, jako variantu vzbuzující obavy (VOC) kvůli obavám ohledně imunitního úniku a potenciálně zvýšené přenositelnosti ve srovnání s variantou Delta. Několik případů hlášených v EU/EHP bylo importováno, existují však náznaky, že v řadě zemí probíhá přenos v komunitě. Případy jsou asymptomatické nebo mírné, pokud jde o příznaky.

V současné době panuje značná nejistota týkající se transmisibility, účinnosti vakcíny, rizika reinfekce a dalších vlastností varianty Omicron. Nicméně vzhledem k potenciálu imunitního úniku a možné zvýšené přenositelnosti ve srovnání s variantou Delta je hodnocena pravděpodobnost dalšího zavlečení a rozšíření v komunitě v EU/EHP jako vysoká. V situaci, kdy je v EU/EHP momentálně vysoký výskyt případů způsobených variantou Delta, by dopad zavlečení a možného dalšího šíření Omicronu mohl být velmi vysoký. Celková úroveň rizika pro EU/EHP spojená s variantou SARS-CoV-2 Omicron je hodnocena od vysoké až po velmi vysokou.

ECDC a WHO-Europe monitorují aktivitu v evropském regionu WHO. Data jsou aktualizována každý týden a jsou k dispozici na webu <https://flunewseurope.org/>

Zdravotní hrozby mimo EU

Nové! Influenza A (typ H5) – UK, Anglie – 2022

Dne 6. ledna 2022 UKHSA (the United Kingdom Health Security Agency) zaznamenala potvrzený případ chřipky A (H5) u osoby v jihozápadní Anglii (kontakt s hejnem infikovaných ptáků).

Chřipka – monitorování sezóny 2021/2022 – mezinárodní situace

Hlášená aktivita chřipky v Evropě roste.

Aktualizace k 52. týdnu 2021 (27.12.2021-2.1.2022):

Aktivita chřipky se zvyšuje v celém evropském regionu:

- Albánie, Izrael, Severní Makedonie, Ruská Federace a Švédsko hlásily celkovou chřipkovou aktivitu a /nebo střední intenzitu.
- 23 % sentinelových vzorků z primární péče prezentujících ILI nebo ARI symptomy v 52. týdnu 2021 bylo pozitivně testováno na virus chřipky, s predominancí A(H3) virů.
- Šest zemí hlásilo sezónní chřipkovou aktivitu nad 10 % prahovou pozitivitu v sentinelu primární péče: Arménie (78 %) , Izrael (68 %), Švédsko (36 %), Francie (33 %), Republika Moldávie (24 %) a Albánie (18 %).
- Z ICU byly hlášeny hospitalizovaní s potvrzenými infekcemi chřipky (29 typ A a 1 typ B) a SARI (18 typ A).
- Typ A a typ B virů byly detekovány s A(H3) viry dominantními v celém monitorovacím systému.

Influenza A (H5N6) – monitorování lidských případů – mezinárodní situace

Zvířecí chřipkové viry infikující lidi jsou pro člověka považovány za nové, mající potenciál pandemického nebezpečí. Vysoce patogenní viry ptačí chřipky A(H5) pocházející z Asie jsou extrémně infekční pro řadu ptačích druhů, včetně drůbeže. V roce 2014 nová reasortanta chřipkového viru A(H5N6) vyvolávající infekci u lidí byla detekována v Číně. Dosud byly popsány pouze sporadické humánní případy, hlavně v Číně.

Týdenní aktualizace

Od minulého měsíčního hlášení publikovaného v CDTR dne 19.11.2021 bylo k 20.12.2021 hlášeno 6 nových humánních případů, včetně jednoho úmrtí v důsledku chřipkového viru A(H5N6) ze čtyř provincií v Číně (Guangdong, Guangxi, Hunan a Sichuan). U případů se vyvinuly symptomy v listopadu a prosinci 2021; v pěti případech se jednalo o dospělé a v jednom případě o dítě; pět bylo hospitalizováno, jeden případ měl mírné symptomy. Nebyl hlášen mezilidský přenos.

Influenza A(H9N2) – monitorování lidských případů – mezinárodní situace

Zvířecí chřipkové viry infikující lidi jsou pro člověka považovány za nové, mající potenciál pandemického nebezpečí

Od minulého měsíčního hlášení publikovaného v CDTR dne 19.11. 2021 byl k 20.12.2021 hlášen jeden nový případ lidské infekce A(H9N2) v Číně. Žádné další případy nebyly zaznamenány u kontaktů tohoto pacienta. Celkem bylo od roku 1998 hlášeno globálně 95 případů.

Lidské případy varianty viru prasečí chřipky A(H1N2) – mezinárodní situace 2021

Zvířecí chřipkové viry infikující lidi jsou pro člověka považovány za nové, mající potenciál pandemického nebezpečí. Sporadické případy prasečí chřipky A(H1N2) u lidí jsou hlášeny ze zemí EU, Kanady a USA.

Týdenní aktualizace

Od 17.11. 2021 do prosince byl hlášen jeden nový případ prasečí chřipky varianty viru A(H1N2) u dospělého z Manitoby, Kanada. U případu byla expozice prasatům.

Cholera – mezinárodní situace – Monitorování globálních epidemií

V roce 2021 hlásilo epidemie několik zemí v Africe a Asii. Největší epidemie byly hlášeny z Bangladéše, Nigérie a Nigeru. Haiti hlásilo poslední laboratorně potvrzený případ v únoru 2019. Od poslední aktualizace 23.11.2021 bylo na celém světě hlášeno přibližně 13 162 suspektních případů, včetně 101 úmrtí. Nejvíce nových případů hlásí Bangladéš, Nigérie, DRC, Mosambik a Niger.

MERS-CoV (Middle East respiratory syndrome coronavirus) – mezinárodní situace

Od dubna 2012, kdy byla nemoc MERS, způsobená koronavirem MERS-CoV, poprvé identifikována v Saudské Arábii byla detekována ve 27 zemích. V Evropě hlásilo 8 zemí potvrzené případy, všechny v přímé nebo nepřímé souvislosti se Středním Východem. I nadále je nejvíce onemocnění hlášeno ze Středního Východu. Zdroj viru zůstává neznámý, charakteristika přenosu a virologické studie ukazují na velbloudy, dromedáry na Středním východě jako možný rezervoár, od nichž dochází ke sporadickým přenosům na člověka – zoonotický přenos. K mezilidskému přenosu může dojít mezi rodinnými kontakty a ve zdravotnických zařízeních.

Týdenní aktualizace

Od minulé aktualizace publikované 10.12.2021 byly k 31.12.2021 hlášeny zdravotními autoritami Saudské Arábie 4 nové případy MERS-CoV, dále byl hlášen jeden nový případ Spojenými Arabskými Emiráty.

Posouzení rizika:

Lidské případy MERS-CoV jsou nadále hlášeny na Arabském poloostrově, zejména v Saudské Arábii. Nicméně počet nových případů zjištěných a hlášených prostřednictvím surveillance klesly na nejnižší úroveň od roku 2014. Riziko trvalého přenosu z člověka na člověka v Evropě zůstává velmi nízké. Současná situace MERS-CoV představuje pro EU nízké riziko, jak je uvedeno v RRA ECDC zveřejněném 29. srpna 2018, který také poskytuje podrobnosti o posledním případě hlášeném v Evropě.

Meningitida – DRC – 2021

V září 2021 deklarovala DRC epidemii meningitidy v severovýchodní provincii Tshopo.

Týdenní aktualizace

Během této epidemie bylo hlášeno 2 662 případů onemocnění a 205 úmrtí (CFR: 7,7 %). Od začátku epidemie došlo k významnému poklesu CFR – case fatality ratio – 49 % v září 2021. Pokles by mohl být výsledkem zvýšené intenzity vnímavosti a pozornosti společnosti pro brzké vyhledávání suspektních případů a zlepšení praktik managementu.

Chikungunya a dengue – mezinárodní situace – Monitorování globálních epidemií

Jedná se o onemocnění přenášená vektory – komáry *Aedes*. Epidemie obou nemocí byly hlášeny globálně - v Americe, Asii, Africe, Oceánii a Evropě. Obě tyto nemoci nejsou endemické v pevninské Evropě, kromě autochtonních zvýšených výskytů hlášených v minulých letech v období letních a podzimních měsíců.

Týdenní aktualizace

Chikungunya: V roce 2021 bylo hlášeno 225 696 případů, nejvíce z Brazílie (127 487), Indie (91 477). Od minulé publikace CDTR v týdnu 47 (končící 27.11.2021) bylo hlášeno 8 622 nových případů, hlavně z Brazílie (8 468).

Dengue: V roce 2021 bylo hlášeno 1 612 850 případů, převážně z Brazílie (916 096), Indie (123 106), Vietnamu (68 268), Filipín (66 655) a Kolumbie (50 582). Od minulé publikace CDTR v týdnu 47 (končící 27.11.2021) bylo hlášeno 140 791 nových případů, nejvíce z Brazílie (52 446), Kolumbie (13 130), Pákistánu (23 428), Peru (7 334) a Vietnamu (6 964).

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ